

Uzasadnienie Rady: Stanowisko Rady (UE) nr 3/2021 w pierwszym czytaniu w sprawie przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego program „Cyfrowa Europa” oraz uchylającego decyzję (UE) 2015/2240

(2021/C 124/02)

I. WPROWADZENIE

1. W dniu 6 czerwca 2018 r. Komisja przyjęła wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego program „Cyfrowa Europa” na lata 2021–2027 ⁽¹⁾ jako jeden z wniosków związanych z wieloletnimi ramami finansowymi (WRF), część rozdziału „Jednolity rynek, innowacje i gospodarka cyfrowa”.
2. W Parlamencie Europejskim komisją przedmiotowo właściwą została wybrana Komisja Przemysłu, Badań Naukowych i Energii (ITRE). Komisja ta przeprowadziła głosowanie nad projektem swojego sprawozdania w dniu 21 listopada 2018 r. Sprawozdanie to zostało następnie potwierdzone na posiedzeniu plenarnym w dniu 12 grudnia 2018 r. ⁽²⁾.
3. W dniu 4 grudnia 2018 r. Rada TTE przyjęła częściowe podejście ogólne ⁽³⁾. Częściowe porozumienie ogólne nie obejmowało szeregu elementów, w szczególności przepisów mających wpływ na budżet lub o charakterze horyzontalnym, ani przepisów związanych z dyskusjami toczącymi się w innych organach przygotowawczych Rady w odniesieniu do innych wniosków ustawodawczych. Elementy te zostały w tekście ujęte w nawiasy kwadratowe.
4. Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny przyjął opinię w dniu 17 października 2018 r. ⁽⁴⁾.
5. Europejski Komitet Regionów przyjął opinię w dniu 5 grudnia 2018 r. ⁽⁵⁾.
6. W dniu 8 lutego 2019 r. prezydencja zwróciła się do Coreperu o mandat ⁽⁶⁾ do rozpoczęcia negocjacji z Parlamentem Europejskim. Rozmowy trójstronne odbyły się w dniu 13 lutego 2019 r. w Strasburgu, a współprawodawcy osiągnęli porozumienie co do wspólnego rozumienia rozporządzenia ustanawiającego program „Cyfrowa Europa” na lata 2021–2027. Wspólne rozumienie nie obejmowało elementów tekstu w nawiasach kwadratowych.
7. W dniu 13 marca 2019 r. Komitet Stałych Przedstawicieli potwierdził wspólne rozumienie osiągnięte w ramach rozmów trójstronnych, uznając przy tym, że prace z Parlamentem Europejskim zostaną wznowione, gdy Rada uzyska mandat dotyczący wszystkich elementów wniosku.
8. Na podstawie wspólnego rozumienia Parlament Europejski przyjął swoje stanowisko w pierwszym czytaniu w dniu 17 kwietnia 2019 r. ⁽⁷⁾.
9. W konkluzjach z dnia 21 lipca 2020 r. ⁽⁸⁾ Rada Europejska wydała wskazówki polityczne dla wszystkich dossier związanych z WRF. W związku z tym w dniu 7 października 2020 r. Komitet Stałych Przedstawicieli upoważnił ⁽⁹⁾ prezydencję do wznowienia negocjacji z Parlamentem Europejskim z myślą o osiągnięciu porozumienia w sprawie całego tekstu.
10. Druga runda rozmów trójstronnych odbyła się w dniu 14 grudnia 2020 r. w formie wirtualnej. Podczas tych rozmów trójstronnych Rada i Parlament Europejski osiągnęły wstępne porozumienie w odniesieniu do wszystkich nierozstrzygniętych kwestii.

⁽¹⁾ Dok. 10167/18 + ADD 1.

⁽²⁾ Dok. P8_TA(2018)0521.

⁽³⁾ Dok. 14488/18 REV 1.

⁽⁴⁾ Dok. EESC 2018/03902.

⁽⁵⁾ Dok. COR 2018/03951.

⁽⁶⁾ Dok. 5989/19 COR 1.

⁽⁷⁾ P8_TA-PROV(2019)0403.

⁽⁸⁾ Dok. 00010/20.

⁽⁹⁾ Dok. 11293/20.

11. W dniu 18 grudnia 2020 r. Komitet Stałych Przedstawicieli potwierdził ten ostateczny tekst kompromisowy z myślą o osiągnięciu porozumienia ⁽¹⁰⁾.
12. W dniu 14 stycznia 2021 r. Komisja ITRE w Parlamencie Europejskim zatwierdziła ostateczny tekst kompromisowy. Następnie przewodniczący komisji ITRE wysłał pismo do przewodniczącego Komitetu Stałych Przedstawicieli, w którym zaznaczył, że jeżeli Rada oficjalnie przekaże Parlamentowi Europejskiemu swoje stanowisko uzgodnione podczas rozmów trójstronnych, z zastrzeżeniem weryfikacji prawn językowej, zaleci on zgromadzeniu plenarnemu, by stanowisko Rady w pierwszym czytaniu zostało zaakceptowane bez poprawek w drugim czytaniu Parlamentu Europejskiego.

II. CEL

13. Ogólnym celem wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego ustanawiającego program „Cyfrowa Europa” na lata 2021–2027 jest ustanowienie instrumentu finansowania w celu maksymalizacji korzyści, jakie transformacja cyfrowa przynosi unijnym obywatelom, przedsiębiorstwom i administracji publicznej, zwłaszcza poprzez wzmocnienie zdolności cyfrowych UE w pięciu kluczowych obszarach (tzw. „cele szczegółowe”): obliczenia wielkiej skali, sztuczna inteligencja, cyberbezpieczeństwo i zaufanie, zaawansowane umiejętności cyfrowe oraz wdrażanie, optymalne wykorzystanie zdolności cyfrowych i interoperacyjność.

III. ANALIZA STANOWISKA RADY W PIERWSZYM CZYTANIU

Uwagi ogólne

14. Mając na uwadze osiągnięcie porozumienia w sprawie rozporządzenia, Rada i Parlament Europejski przeprowadziły negocjacje w celu zawarcia wczesnego porozumienia w drugim czytaniu na podstawie stanowiska Rady w pierwszym czytaniu, które Parlament Europejski byłby w stanie zatwierdzić w jego obecnym brzmieniu. Tekst stanowiska Rady w pierwszym czytaniu w pełni odzwierciedla kompromis osiągnięty między współprawodawcami.
15. Rada podziela cele i zasady przedstawione w stanowisku Parlamentu Europejskiego w pierwszym czytaniu i popiera strukturę programu, która przyczyni się do osiągnięcia jego celów.
16. *Centra innowacji cyfrowych*: Rada zgadza się ze stanowiskiem Parlamentu Europejskiego w pierwszym czytaniu, że wyznaczanie centrów innowacji cyfrowych powinno odbyć się w drodze otwartego i konkurencyjnego procesu.
17. *Ograniczenia w zakresie bezpieczeństwa*: Rada popiera stanowisko Parlamentu Europejskiego w pierwszym czytaniu w odniesieniu do ograniczeń w zakresie bezpieczeństwa w przypadku uczestnictwa w działaniach w ramach celów „Sztuczna inteligencja” oraz „Obliczenia wielkiej skali”. Rada zgadza się, że w programach prac można przewidzieć, że podmioty kontrolowane z państw trzecich mogą kwalifikować się do uczestnictwa w działaniach w ramach tych dwóch celów szczegółowych tylko wtedy, gdy będą spełniały warunki związane z bezpieczeństwem określone w danym programie prac.
18. *Etyka*: Rada zgadza się ze stanowiskiem Parlamentu Europejskiego w pierwszym czytaniu w odniesieniu do warunków dotyczących kwestii etycznych związanych z celem szczegółowym „Sztuczna inteligencja”. Dla Rady jest również ważne zapewnienie, by poszczególne działania w ramach tego celu uwzględniały zasady etyczne, w tym w szczególności możliwości przeprowadzania kontroli kwestii etycznych przez Komisję oraz możliwości zawieszenia, ograniczenia lub zakończenia finansowania.
19. *Uzupełnianie dotacji*: Rada zgadza się ze stanowiskiem Parlamentu Europejskiego w pierwszym czytaniu co do tego, że dotacje w ramach programu „Cyfrowa Europa” mogą pokrywać do 100 % kosztów kwalifikowalnych, bez uszczerbku dla zasady współfinansowania.

Uwagi szczegółowe

20. Podczas ostatnich rozmów trójstronnych w dniu 14 grudnia 2020 r. współprawodawcom udało się osiągnąć kompromis w następujących nierozstrzygniętych kwestiach.

⁽¹⁰⁾ Dok. 13835/20.

21. *Przydział środków budżetowych na cele szczegółowe*: Współprawodawcy zgodzili się dostosować podział budżetu programu na pięć celów szczegółowych poprzez zmniejszenie kwoty na każdy cel o taką samą wartość procentową (17,47 %), jak w odniesieniu do całego budżetu programu. Pozwala to zachować wagę i równowagę pierwotnego wniosku.
22. *Czas trwania programu*: Współprawodawcy uzgodnili czas trwania programu „Cyfrowa Europa”. Art. 1 ustanawia program na okres zgodny z okresem obowiązywania wieloletnich ram finansowych na lata 2021–2027.
23. *Programy prac*: Współprawodawcy zgodzili się utrzymać w tekście przepisy dotyczące stosowania aktów wykonawczych do przyjmowania programów prac w odniesieniu do działań podlegających zarządzaniu bezpośredniemu. Zgodzono się również na połączenie tych przepisów ze zmianami zapewniającymi dodatkowe gwarancje, że treść przyszłych programów prac będzie ściśle powiązana z art. 4–8 rozporządzenia, a ogólne wytyczne zawarte w załączniku I będą miały zastosowanie przez cały okres trwania programu. Ponadto współprawodawcy zgodzili się uwzględnić możliwość stosowania aktów delegowanych do aktualizacji załącznika I.
24. *Udział państw trzecich*: Współprawodawcy zgodzili się na wprowadzenie do rozporządzenia koncepcji „częściowego stowarzyszenia”, czyli stowarzyszenia państw trzecich z ograniczoną liczbą celów szczegółowych realizowanych w ramach programu „Cyfrowa Europa”.

IV. PODSUMOWANIE

25. Stanowisko Rady w pierwszym czytaniu dotyczące rozporządzenia ustanawiającego program „Cyfrowa Europa” na lata 2021–2027 w pełni odzwierciedla kompromis osiągnięty w negocjacjach między przedstawicielami Rady i Parlamentu Europejskiego, przy wsparciu Komisji.
  26. W związku z tym Komitet Stałych Przedstawicieli jest proszony o zaproponowanie Radzie, by:
    - zatwierdziła niniejsze uzasadnienie stanowiska Rady w pierwszym czytaniu, oraz
    - przekazała to uzasadnienie Parlamentowi Europejskiemu.
  27. Po przyjęciu przez Parlament Europejski stanowiska w drugim czytaniu, zatwierdzającego stanowisko Rady bez poprawek, rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiające program „Cyfrowa Europa” na lata 2021–2027 wejdzie w życie w dniu jego opublikowania w Dzienniku Urzędowym UE.
-